

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

aliis jubeat ordinari: vicinos autem, si ita ipsi libitum fuerit, Antiochiam venire jubeat ad accipiendam manus impositionem. Deinde quid sibi volunt hæc particule, sicut Metropolitanus ordinas, sic reliquos &c. An non vides Innocentium duo hic genera Episcoporum distinguere; Metropolitanos scilicet, & reliquos Provinciales, qui vulgo suffraganei dicuntur. Et Metropolitanos quidem ab Episcopo Antiocheno ait ordinari auctoritate singulari, id est Patriarchica. Solum enim Patriarchæ ordinandorum Metropolitanorum jus habent, ut docet Synodus octava superius allata. Ordinant autem illos duobus modis, ut ait prædicta Synodus; vel per manus impositionem, vel per missionem pallii. Qui posterior mos in Occidente magis invaluit, propter nimiam locorum distantiam, ut videtur, inventus. Hinc est, quod in Canone 28. Concilii Chalcedonensis, quo jus Patriarchicum concessum est Episcopo Constantinopolitano, nominatim decernitur, ut Metropolitanos per Ponticam & Asianam & Thraciarum Dioccesin ordinandi habeat potestatem: In agro autem Barbarico etiam Episcopos ordinet. Causa verò cur in agro Barbarico hanc ei dederint potestatem, hæc est, quod apud Barbaros nullus erat Metropolitanus; ac proinde Constantinopolitanus Patriarcha in illis regionibus implebat officium Metropolitanum.

CAPUT XIII.

In septimo corollario ais, Carthaginensem Episcopum idem videti habuisse juris per universam Africam, quod Alexandrinus Episcopus habebat per Ægyptum, Libyam ac Pentapolim: id est, habuisse jus ordinandi Presbyteros & Episcopos per universam Africam. Hoc enim jus fuit Alexandrino Episcopo per universam Ægypticam Dioccesin, ut tu quidem pluribus in locis dissertationis tuæ asseverasti. Verum Canon Carthaginensis Concilii, ex quo id conclusis, hoc non dicit; sed tantum, licere Episcopo Carthaginensi, ex quacunque Ecclesia voluerit, clericos sumere, ut eos Ecclesiis à quibus postulati fuerint, Presbyteros aut Episcopos ordinet. Unde & titulus Canonis ita concipitur: *Ut Carthaginensi Episcopo unde voluerit clericum liceat ordinare.* Non dicit *ubicunque voluerit*, sed tantum *unde voluerit*. Licuit ergo Episcopo Carthaginensi alienos clericos sumere, quos vel Presbyteros, vel Episcopos ordinaret. Sed in sua duntaxat Provincia, id est in Proconsulari, quæ etiam Carthago dicebatur. Extra hanc Provinciam non licebat illi eos ordinare. Canon enim Carthaginensis hanc ei potestatem non tribuit. At dices Aurelium Carthaginensem Episcopum in hoc Canone diserte affirmare, se cunctarum Ecclesiarum sollicitudinem gerere; ac proinde cunctas ordinationes ad eum pertinuisse. Respondeo, cum Aurelius dicit cunctarum Ecclesiarum sollicitudinem ipsi incumbere, de Ecclesiis Provinciæ suæ cum loqui, non de uni-

versa Africa. Certe paulo ante idem Aurelius tantum dixit, se multarum Ecclesiarum & ordinandorum sollicitudinem gerere. Multæ enim & maximæ erant Ecclesiæ in Provincia Proconsulari: & in ipsa urbe Carthagine, quæ una erat ex maximis civitatibus Imperii Romani, plures erant Ecclesiæ pluresque Presbyteri ac Diaconi. Quod si tibi concedamus Carthaginensem Episcopum, utpote Primate, curam habuisse Ecclesiarum totius Africae, non ex eo sequitur illum in tota Africa ordinationes celebrasse. Nam & Episcopus Romanus, licet totius Ecclesiæ curam gerat, non idcirco omnium Ecclesiarum ordinationes sibi vindicat.

CAPUT XIV.

Exposito Canone sexto Concilii Nicæni, in quo de jure Patriarcharum agi, abunde, ut opinor, probavimus, libet nunc Corollarii loco quædam adjicere, quæ ad eosdem Patriarchas pertinent. Sciendum est igitur, Patriarchas in Synodo Episcoporum ordinari solitos esse. Nam post mortem Patriarchæ, multi, tam Metropolitanum, quam Provinciales Episcopi ad Patriarchalem Ecclesiam conveniebant, tum funeris celebrandi, tum Patriarchæ in mortui locum substituendi causâ, quo & illius sepultura. & hujus ordinatio esset illustrior. Ita Joannes Chrysostramus, sic ante illum Nestorius, & reliqui ferè post illum Episcopi Constantinopolitani in Synodo Episcoporum ordinati leguntur, ut videre est in Annalibus Ecclesiasticis. Porro simulatque ordinati fuerant, Synodicas literas mittebant ad reliquos Patriarchas, quibus & ordinationem suam illis nuntiabant, & fidei suæ formulam exponebant, poscentes, ut ab illis vicissim literas pacificas seu communicatorias acciperent. Quin & Episcopus Romanus postquam ad Pontificatus apicem evectus fuerat, ejusmodi literas ad reliquos Patriarchas Collegas suos mittere consueverat, fidem suam eis exponens, petensque ut eorum precibus & consilio adjuvaretur. Hujusmodi exstat Epistola Gregorii Papæ, scripta eodem exemplo ad omnes Patriarchas, in libro primo ejus epistolarum. Duæ porro simul mittebantur epistolæ Synodicae. Nam & Episcopi, qui ad ordinationem novi Patriarchæ conveniant, Synodicam suo nomine ad omnes Patriarchas epistolam scribebant, quæ Patriarchæ recens ab ipsis ordinati præconium continebat: Etis, qui creatus fuerat Patriarcha, Synodicam suam seorsum mittebat ad reliquos Collegas suos. Cujus rei illustre exemplum habemus in Epiphania Patriarcha Constantinopolitano. Nam cum Episcopi à quibus ordinatus fuerat Patriarcha Constantinopolitanus, Synodicam suam scripsissent ad Hormisdam Papam, ipse peculiarem Synodicam ad eundem Hormisdam per Legatos suos direxit. Ac prior quidem illa proprie Synodica fuit, quippe quæ à Synodo scripta esset, & præfixa haberet nomina

Bb ij

omnium Episcoporum, qui Synodo interfuerant, præterquam ipsius Epiphani. Posterior vero non nisi improprie Synodica dici potest. Utraque harum epistolarum habetur apud Baronium in annalibus Ecclesiasticis anno Christi 520. Illud præterea observandum est, Legatos Patriarcharum, qui Synodicas literas deterebant, una cum Patriarcha ad quem missi fuerant, ad altare procedere, & Missarum solennia celebrare solitos esse. Idque indicium erat mutua inter Patriarchas communionis, cujus rei duo habemus testimonia. Primum est Liberati Diaconi, qui in capite 18. Breviarii, de Miseno & Vitale Legatis Ecclesie Romanæ ad Acacium Constantinopolitanum Episcopum, ita scribit: *Itum est Constantinopolim. Et supradicti Episcopi in custodia sunt redacti, chartis sublatis ne Catholicis, quibus scriptum fuerat, redderentur. Quos iterum Acacius post hac de custodia ejiciens, secum fecit procedere, ut quasi confirmato Petri sacerdotio dimitterentur.* Alterum testimonium est Gregorii Magni, qui in epistola 31. lib. 6. ad Eulogium Alexandrinum & Anastasium Antiochenum Episcopos ita scribit. *Responsales fratris & Coepiscopi nostri Cyriaci venientes, ejus ad me Synodicam detulerunt Epistolam. Et quidem inter nos & ipsum, sicut vestra beatitudo novit, propter appellationem prophani nominis est gravis discordia. Sed in causa fidei transmissos responsales ejus existimavi esse suscipiendos, ne culpa elationis, qua in Constantinopolitana Ecclesia penè contra omnes sacerdotes exorta est, dissensionem fidei & rixam Ecclesiastica faceret unitati. Eosdem vero responsales, quia hoc omnino humiliter precabantur, Missarum solennia mecum celebrare feci: quia sicut & serenissimo Domino Imperatori nostro significare studui, responsales fratris & consacerdotis nostri Cyriaci mihi communicare debuerunt, qui Auctore Deo in elationis errorem non cecidi. Ubi vides, pro eo, quod Liberatus Diaconus dixerat, procedere, Gregorium Papam dixisse, Missarum solennia celebrare. Utitur ta-*

men ibidem Gregorius verbo procedere, in eodem sensu. Sic enim subjungit; *Meus vero Diaconus, cum prædicto Cyriaco Missarum solennia celebrare non debet, quia per profanum vocabulum culpam superbia aut commisit, aut sequitur. Nesci, quod absit, procedit es in tali elatione positus, vanitatem stulti nominis confirmare videamur.* Idem Gregorius in epistola 30. ejusdem libri, quam scripsit ad Mauricum Imperatorem, de eadem re ita dicit; *Meliusque eos, quam consuetudo prisca fuerat, honoravi, & mecum feci eos sacra Missarum solennia celebrare: quia sicut meus Diaconus ad exhibenda sacra Mysteria illi non debet ministrare, qui elationis culpam aut commisit, aut ab aliis commissam ipse non corrigi: ita ministri illius in celebratione mihi adesse debuerunt, qui custodiens Deo, in superbia errorem non cecidi.* Denique ipsi Patriarchæ, si forte in unum convenissent. Missarum solennia simul celebrabant. Sic imperante Basilio Porphyrogenneto; Agapius Archiepiscopus Seleucia in Syria, factus Hierosolymorum Patriarcha, cum Constantinopolim venisset, Missarum solennia celebravit una cum Patriarcha Constantinopolitano Nicolao, & cum sacra Synodo. Ut legitur in libro quarto Juris Græco-Romani pag. 294. Græca sic habent: *ὅς εἰσελθὼν ἐπὶ συνελθόντων τῶν μακαριωτάτων ἁγιοτάτων πατερῶν κυρίων Νικολάου, καὶ τῆ ἱερᾶ συνόδου.* Postea imperante Alexio Comneno Sabas Episcopus Cæsareæ Philippi, factus est Hierosolymorum Patriarcha, qui veniens Constantinopolim Missarum solennia celebravit una cum sanctissimo Patriarcha Nicolao, & sacra Synodo, ut legitur in eodem libro Juris Græco-Romani. *Συνελθόντων τῶν ἁγιοτάτων πατερῶν κυρίων Νικολάου καὶ τῆ συνόδου.* Scio Leunclavium Doctissimum Interpretem Juris Græco-Romani, verbum *συνελθόντων* Latine interpretatum esse, sacrum ministerium obire. Verum nostra Interpretatio melior est, quippe quæ Gregorii Magni autoritate firmatur, ut supra vidimus.